

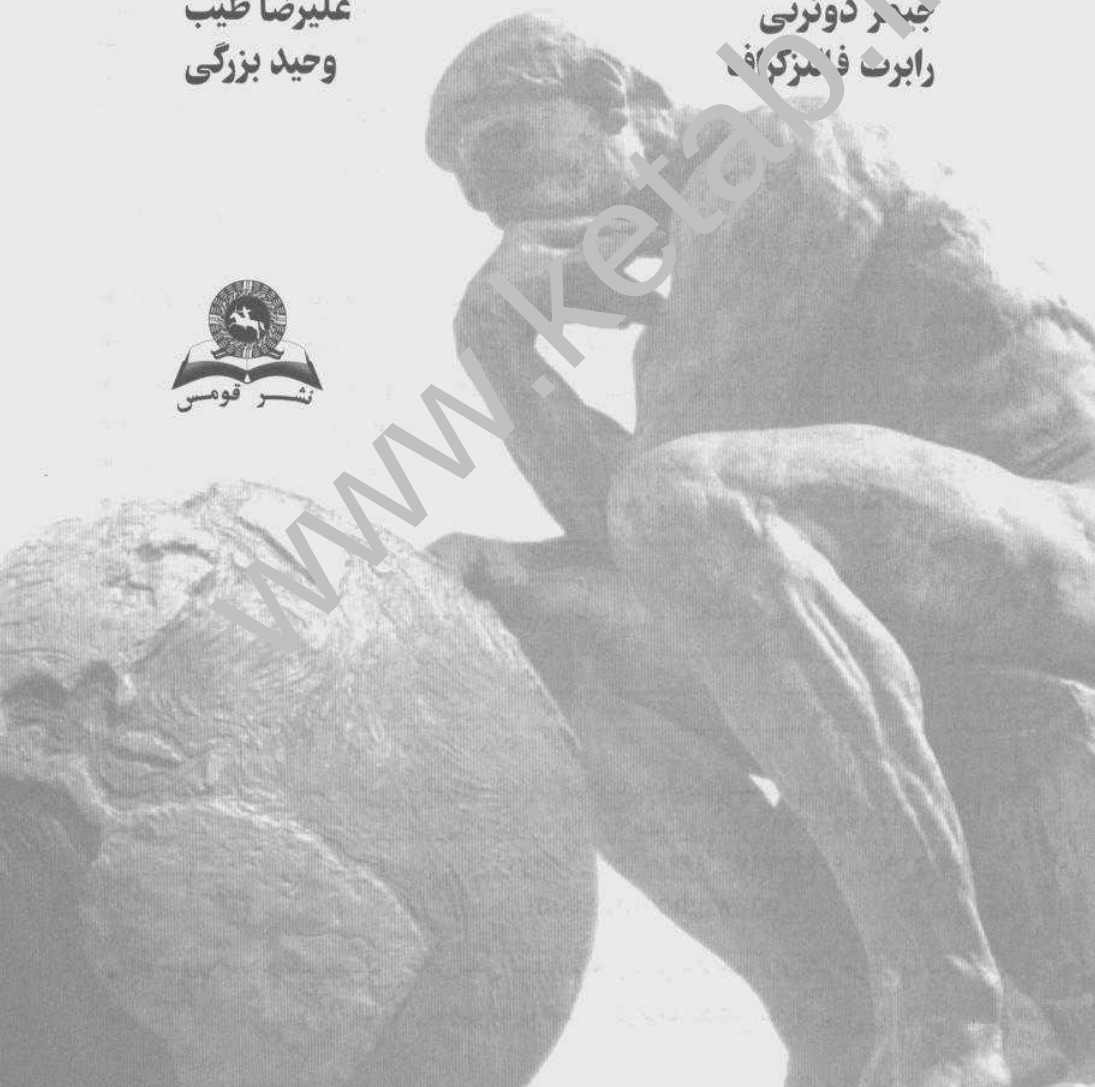
۱۵ ۳۳۶۴
۹۵-۹-۱۸

بر پایه تازه‌ترین ویراست انگلیسی

نظریه‌های متعارض در روابط بین‌الملل

علیرضا طیب
وحید بزرگی

جیمز دوئرتی
رابرت فالزکراف

سرشناسه	دوثرتی، جیمز ای.
عنوان و پدیدآور	Dougherty, James E
وضعیت ویراست	نظریه‌های متعارض در روابط بین‌الملل / نویسندگان جیمز دوثرتی، رابرت فالتزگراف؛ مترجمان علیرضا طیب، وحید بزرگی.
مشخصات نشر	تهران: قومس، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۷۸۴ ص
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۸۸۱۱-۷۱-۱
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا
یادداشت	Contending theories of international relations: a comprehensive survey, عنوان اصلی: ۲۰۰۱ c2001.
یادداشت	چاپ قبلی: شرکت نشر قومس، ۱۳۸۴.
یادداشت	چاپ هشتم.
موضوع	روابط بین‌المللی
موضوع	International relations
شناسه افزوده	فالتزگراف، رابرت
شناسه افزوده	Pfaltzgraff, Robert L
شناسه افزوده	طیب، علیرضا، ۱۳۳۹ -، مترجم.
شناسه افزوده	بزرگی، وحید، ۱۳۴۴ -، مترجم.
رده بندی کنگره	JZ ۱۳۰۵ / د ۹ ن ۶ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	۲۷/۱
شماره کتابشناسی ملی	۴۵۰۰۲۲۸

- نام کتاب : نظریه‌های متعارض در روابط بین‌الملل
- مؤلفین : جیمز دوثرتی، رابرت فالتزگراف
- مترجم : علیرضا طیب، وحید بزرگی
- طراح جلد : محدثه موسوی
- صفحه‌آرایی : رضا علی‌یاری
- نوبت چاپ : هشتم
- سال چاپ : ۱۳۹۶
- شمارگان : ۵۰۰ جلد
- قیمت : ۵۰,۰۰۰ تومان
- لیتوگرافی : طیف نگار
- چاپ : ایران مصور
- شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۱۱-۷۱-۱
- ناشر : نشر قومس - تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پائین‌تر از چهارراه

لبافی‌نژاد، کوچه بهار، شماره ۱۱ صندوق پستی ۱۳۹۱-۱۳۱۴۵
تلفن و نمابر: ۶۶۴۷۰۱۶۲ - ۶۶۴۷۰۱۵۳ - ۶۶۹۳۲۷۹۷ - ۶۶۹۱۳۱۵۵

www.ghoomes.com

کلیه حقوق چاپ و نشر (افست و الکترونیکی) تکثیر، نسخه‌برداری و ترجمه برای نشر قومس محفوظ است.

(استفاده از مطالب کتاب فقط با ذکر مأخذ بلامانع است)

ط	سخن مترجمان در ویراست جدید	۱
ک	سخن مترجمان در ویراست پیشین	۱
ف	پیشگفتار نویسندگان	۱

فصل اول) رویکردهای نظری به روابط بین الملل

۱	مقدمه	۱
۹	رویکردهای نخستین به نظریه روابط بین الملل	۹
۱۵	رویکردهای نو به نظریه روابط بین الملل	۱۵
۱۷	ای. اچ. کار. بحران سیاست جهان	۱۷
۱۸	واقع گرایی پس از جنگ جهانی دوم	۱۸
۱۹	توسعه نظریه روابط بین الملل	۱۹
۲۰	نظریه و گونه های آن	۲۰
۲۲	تعریف و دامنه روابط بین الملل	۲۲
۲۶	سرشت و کارکرد نظریه	۲۶
۲۸	رابطه نظریه و عمل	۲۸
۳۰	نظریه پردازی قیاسی و استقرایی	۳۰
۳۳	مسئله سطح تحلیل: بازیگران و رابطه آنها با یکدیگر	۳۳
۳۸	واقعیت جان سخت دولت	۳۸
۴۱	شرایط اقتدارگرایی بین المللی	۴۱
۴۳	مناظره سنت گرایان و رفتار گرایان	۴۳
۴۵	ورود به دوران فرایافت باوری: پسانوگرایی	۴۵
۴۸	نظریه سنتی: توازن قدرت	۴۸
۴۹	توازن قدرت: مشکلات تعریف	۴۹
۵۰	توازن قدرت: اهداف و کارکردها	۵۰
۵۱	نقد توازن قدرت	۵۱
۵۳	توازن قدرت: مدل های معاصر	۵۳
۵۴	آیا می توان یک نظریه علمی روابط بین الملل داشت؟	۵۴
۵۶	جست و جوی الگوهای تکرار شونده	۵۶
۵۸	جمع بندی	۵۸
۵۹	یادداشت ها	۵۹

فصل دوم) از نظریه واقع گرایی تا نوواقع گرایی و واقع گرایی نواصول

۷۲	بنیان های نظری	۷۲
۷۴	مناظره آرمان گرایان و واقع گرایان	۷۴
۷۷	مناظره نوواقع گرایان و نولبرال ها	۷۷
۷۹	پدران نظریه واقع گرایی	۷۹
۸۲	قدرت و رفتار بین المللی	۸۲
۸۶	نظریه واقع گرای روابط بین الملل: میانه سده بیستم	۸۶

۹۲	نظریه نوواقع گرایی.....
۱۰۱	نظریه واقع گرایی نواصل.....
۱۰۶	اندیشه واقع گرایی معاصر و نهادهای بین المللی.....
۱۰۷	واقع گرایی، نوواقع گرایی، و نظریه واقع گرایی نواصل: محدودیت ها و نقاط قوت.....
۱۱۳	یادداشت ها.....

۱۱۹	فصل سوم) نظام، ساختار، کنشگر، و نظریه روابط بین الملل.....
۱۱۹	نظام و ساختار.....
۱۲۱	ساختارگرایی و ساختاریابی.....
۱۲۳	دیگر کاربردهای نظام.....
۱۲۸	جیمز روزنا و نظام ها، وابستگی متقابل آشکارگون، و سیاست پساین الملل.....
۱۳۱	کنت بولدینگ و پیچیدگی نظام ها.....
۱۳۲	تالکوت پارسونز.....
۱۳۴	دیوید ایستون و دیگران.....
۱۳۵	محل ساختاری - کارکردی.....
۱۳۶	نظام ها در سطح بین "الملی.....
۱۳۹	نظریه های قطب بندی و ارتباط بین المللی.....
۱۴۲	ساختار و ثبات نظام.....
۱۵۶	خرده نظام های منطقه ای در نظام بین الملل.....
۱۵۸	تجزیه و تحلیل نظام جهانی.....
۱۶۲	جمع بندی.....
۱۶۲	یادداشت ها.....

۱۷۰	فصل چهارم) شرایط فیزیکی / اجتماعی / زیست محیطی بر سازنده واقعیت.....
۱۷۰	از دوگانه ساختار- کنشگر تا برسازی گرایی.....
۱۷۲	نظریه های قدیمی.....
۱۷۸	عوامل محیطی: رویکردهای سده بیستم.....
۱۷۹	عوامل جغرافیایی قدرت ملی.....
۱۸۱	ماهان، دریاها، و قدرت ملی.....
۱۸۲	تأثیر ماهان بر دیگران.....
۱۸۳	مکیندر و قلب زمین.....
۱۸۷	اسپراوت ها و رابطه انسان با محیط.....
۱۸۸	رفتارگرایی شناختی و محیط عملیاتی.....
۱۹۰	برسازی گرایی و تحول شناختی.....
۱۹۳	برسازی گرایی و نظریه زن باورانه روابط بین الملل.....
۱۹۷	روابط فضایی و منازعه: تحقیقات اخیر.....
۲۰۲	برخورد تمدن ها؟.....
۲۰۳	بازتعریف مرزها.....
۲۰۴	نقد نظریه های محیطی.....
۲۰۶	جمع بندی.....
۲۰۷	یادداشت ها.....

۲۱۳	فصل پنجم) نظریه‌های قدیمی دربارهٔ منازعه و جنگ
۲۱۳	بایسته‌های یک نظریهٔ عمومی دربارهٔ منازعه و جنگ
۲۱۷	نظریه‌های خرد و کلان منازعه
۲۱۸	افراد و منازعات بین‌المللی
۲۱۹	منازعه و همبستگی اجتماعی
۲۲۰	انواع منازعه
۲۲۱	نظریه‌های قدیمی مربوط به جنگ و ریشه‌های آن
۲۲۷	نظریه‌های فلسفی در عصر دولت‌های ملی
۲۲۸	نظریه‌های نو طراز صلح‌طلبی
۲۳۱	صلح‌طلبی سازش‌ناپذیر جان‌اتان دایموند
۲۳۱	سیر نورمن آنجل: جنگ به عنوان پدیده‌ای نابه‌جا
۲۳۲	نظریه‌های جنگ‌طلبانه
۲۳۶	نظریه پردازان جنگ طلب و ضد مردم‌سالاری
۲۳۷	آنارشیزم و سوسیالیست‌های مارکسیست
۲۴۰	نظریهٔ تجویزی جنگ عادلانه در عصر سلاح‌های هسته‌ای
۲۴۸	یادداشت‌ها
۲۵۹	فصل ششم) نظریه‌های خرد و کلان منازعه خشونت‌آمیز
۲۵۹	مطالعات نو دربارهٔ انگیزه‌ها و جنگ
۲۶۰	نظریه‌های زیست‌شناختی و روان‌شناختی
۲۶۱	نظریه‌های غریزی پرخاشگری
۲۶۳	مطالعهٔ رفتار حیوانات
۲۶۵	لورنتس: پرخاشگری درون‌نوعی
۲۶۷	نظریهٔ ناکامی - پرخاشگری
۲۶۹	اجتماعی شدن، جابه‌جایی، و برون‌فکنی
۲۷۲	پرخاشگری اکتسابی و آموزش نظامی
۲۷۳	یادگیری، تصورات، و منازعات بین‌المللی
۲۷۷	انحراف و تعدیل پرخاشگری
۲۸۰	سایر نظریه‌های روان‌شناختی
۲۸۴	جمع‌بندی: چشم‌انداز نظریه‌های خرد
۲۸۶	یادداشت‌ها
۲۹۷	فصل هفتم) نظریه‌های کلان دربارهٔ منازعه خشونت‌آمیز: جنگ بین‌المللی
۲۹۸	ابعاد داخلی و خارجی ستیز
۳۰۱	درس‌هایی از جوامع بدوی و دیگر جوامع
۳۰۵	سایر بینش‌های به دست آمده از نظریه‌پردازان جامعه
۳۰۸	انقلاب و جنگ
۳۱۲	بین‌المللی شدن جنگ داخلی و ستیز خفیف
۳۱۸	علم سیاست و ریشه‌های جنگ
۳۲۲	بررسی علمی جنگ
۳۲۴	طرح پژوهشی همبسته‌های جنگ و تحلیل‌های آماری دربارهٔ جنگ

۳۲۹	مسابقه‌های تسلیحاتی، اتحادها، و جنگ
۳۲۹	روندهای واکنشی ریچاردسون
۳۳۲	بررسی‌های بعدی درباره مسابقات تسلیحاتی و جنگ
۳۳۳	بررسی‌های ناظر بر رابطه اتحاد و جنگ
۳۳۷	رشد ملی و خشونت بین‌المللی
۳۴۰	قدرت جوان فاصله، و انتقال قدرت
۳۴۳	توانایی، مخاطره، مطلوبیت موردانتظار، و احتمال جنگ
۳۴۸	نظریه‌های چرخه‌ای و چرخه بلند جنگ
۳۵۵	مردم‌سالاری، جنگ، و صلح
۳۶۴	جمع‌بندی
۳۶۵	یادداشت‌ها

۳۸۸	فصل هشتم) نظریه‌های بازدارندگی: کنترل تسلیحات و ثبات راهبردی
۳۸۹	پیشینه تاریخی
۳۹۷	بحثی نظری
۴۰۱	مشکلات بازدارندگی
۴۰۴	عقلانیت در مقابله با عدم عقلانیت
۴۰۸	محدودیت‌های بازدارندگی
۴۱۰	بازدارندگی و فرایند کاهش تسلیحات
۴۱۴	کنترل‌پذیری جنگ هسته‌ای
۴۱۶	بازدارندگی هسته‌ای و دفاع متقابل
۴۲۱	مطالعات تجربی درباره بازدارندگی
۴۲۵	خلع سلاح، کنترل تسلیحات، و بازدارندگی
۴۳۱	پایان جنگ سرد
۴۳۵	بازنگری در بازدارندگی پس از پایان جنگ سرد
۴۴۰	تروریسم بین‌المللی
۴۴۵	بازدارندگی در سده بیست و یکم
۴۵۲	جمع‌بندی
۴۵۳	یادداشت‌ها

۴۷۱	فصل نهم) اقتصاد سیاسی بین‌الملل
۴۷۳	مکتب سوداآوری یا سوداگرایی
۴۷۴	لیبرالیسم
۴۷۸	احیای واقع‌گرایی / ملت‌گرایی بین دو جنگ جهانی
۴۸۵	نظریه مارکسیستی / وابستگی ساختاری
۴۸۹	نظریه امپریالیسم
۴۹۱	لنین و نظریه متازعه
۴۹۴	نظریه مارکسیستی - لنینیستی از دهه ۱۹۵۰ به بعد
۴۹۶	نقدهای واقع‌گرایان و لیبرال‌ها درباره نظریه‌های اقتصادی امپریالیسم
۵۰۱	لیبرالیسم اقتصادی پس از جنگ جهانی دوم
۵۰۵	مارکسیست‌ها، نومارکسیست‌ها، و جهان سوم

۵۱۰	نقد نظریات مارکسیست‌ها و نو مارکسیست‌ها
۵۱۲	امپریالیسم چونان شعاری سیاسی
۵۱۴	نظریه فرو و ابستگی یا وابستگی ساختاری
۵۱۹	اقتصاد جهانی سرمایه‌داری
۵۲۱	نفت، تورم، و بحران بدهی‌ها
۵۲۷	گفت‌وگوهای شمال - جنوب و نظم نو اقتصاد بین‌الملل
۵۳۲	شرکت‌های چندملیتی و دولت‌ها
۵۳۸	مذاکرات تجاری بین‌المللی
۵۴۲	نظریه انتقادی پسا مارکسیستی درباره روابط بین‌الملل
۵۴۴	نگاهی دوباره به سه مدل
۵۴۷	بحران مالی جهانی
۵۵۰	جمع‌بندی
۵۵۱	یادداشت‌ها

۵۷۳	فصل دهم) نظریه‌های مربوط به همکاری و همگرایی بین‌المللی
۵۷۳	همکاری و همگرایی بین‌المللی
۵۷۶	جهان‌گرایی و جامعه‌گرایی
۵۷۹	تعاریف همگرایی
۵۸۱	کارکردگرایی و همکاری بین‌المللی
۵۸۲	نوکارکردگرایی
۵۸۳	تسری یا پیشروی افقی - عمودی و فرایند همگرایی
۵۸۵	جوزف نای و نوکارکردگرایی
۵۸۹	مبادلات، ارتباطات، و جوامع امنیتی یا امن
۵۹۲	نظریه همگرایی: از معاهده اروپای واحد تا معاهده اتحادیه اروپا و فراسوی آن
۵۹۹	رژیم‌های بین‌المللی
۶۰۵	اتحادها
۶۰۷	اندازه بهینه اتحادها
۶۱۱	انسجام و فروپاشی اتحادها
۶۱۵	«ناتو» پس از جنگ سرد
۶۱۷	نظریه همگرایی: مسایل مفهومی و اندازه‌گیری
۶۱۹	نارسایی‌های کارکردگرایی و نوکارکردگرایی
۶۲۰	تکامل نظریه‌های همگرایی و همکاری
۶۲۱	یادداشت‌ها

۶۲۸	فصل یازدهم) نظریه‌های تصمیم‌گیری: انتخاب و بازیگر سطح واحد
۶۲۸	تجزیه و تحلیل تصمیم‌گیری: سرشت و ریشه‌های آن
۶۲۹	رویکردهای نظریه تصمیم‌گیری
۶۳۰	موقعیت (یا وهله) تصمیم‌گیری
۶۳۱	سیاست دیوانی
۶۳۵	انگیزه‌ها و ویژگی‌های تصمیم‌گیران
۶۳۶	روند تصمیم‌گیری

۶۳۸	نظریه بازی‌ها و تصمیم‌گیری
۶۴۰	بازی‌های با حاصل جمع صفر
۶۴۱	بازی‌های با حاصل جمع غیر صفر
۶۴۳	بازی معمای زندانی
۶۴۶	بازی‌های چند نفره
۶۴۶	روابط بین الملل چنان بازی
۶۵۰	مدل‌های سه گانه آیسون
۶۵۴	باریک‌بینی‌های اسنایدر و دیزینگ
۶۵۶	نظریه سیرنیکي تصمیم‌گیری
۶۵۹	تصمیم‌گیری در بحران‌ها
۶۶۰	تصمیم‌ایالات متحده برای مداخله در کرم
۶۶۱	ادراک و تصمیم‌گیری: درگرفتن جنگ جهانی اول
۶۶۳	بحران پوشکی کوبه
۶۶۷	به سوی نظریه‌ای درباره رفتار در بحران‌ها
۶۷۲	بررسی سلو مند رفتار در بحران‌های بین‌المللی
۶۷۵	روانشناسی و تصمیم‌گیری
۶۸۳	تصمیم‌گیری سیاست خارجی و صحنه سیاست داخلی
۶۸۴	جمع‌بندی
۶۸۶	یادداشت‌ها
۷۰۲	فصل دوازدهم) نظریه روابط بین الملل در مزاره سوم
۷۱۰	مسائل محوری نظریه معاصر
۷۱۴	علائق ماهوی جدید
۷۱۴	صلح طولانی، فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی پایان جنگ سرد و دگرگونی نظام بین‌الملل
۷۱۸	منازعه
۷۱۹	همگرایی و شالوده جوامع سیاسی
۷۲۲	نیروهای فروملی یا درون‌ملی
۷۲۴	مطالعات بین‌المللی مقایسه‌ای و تصمیم‌گیری
۷۲۵	نظریه پردازی و مطالعات امنیتی
۷۳۱	قدرت
۷۳۲	تحقیقات مقایسه‌ای و فراملی
۷۳۴	سیاست‌گذاری و نظریه روابط بین‌الملل
۷۳۶	نظریه پردازی درباره آینده
۷۴۰	نقش نظریه تجویزی
۷۴۴	یادداشت‌ها
۷۵۲	نمایه

سخن مترجمان در ویراست جدید

کتاب نظریه‌های معارض در روابط بین‌الملل نزد علاقمندان این حوزه اثر شناخته‌شده‌ای است که نیازی به تعریف ندارد. این خوانندگان اعم از استادان، محققان، دانشجویان و علاقه‌مندان عمومی مباحث نظریه‌پردازی در روابط و سیاست بین‌الملل به ترجمه فارسی ویراست پیشین، و تعیین اثر مذکور به عنوان منبع درسی، در مورد در مقاطع مختلف تحصیلی رشته‌های روابط بین‌الملل و علوم سیاسی، خود نشانگر ثمربخش این تلاش صورت گرفته برای ارائه جامع‌ترین منبعی بود که چه در زبان انگلیسی و چه در زبان فارسی در این زمینه وجود داشت. اکنون خرسندیم که پس از انتشار هفت چاپ از ترجمه ویراست قبلی، مرتبه به ارائه ترجمه فارسی آخرین ویراست انگلیسی اثر یادشده به علاقمندان شده‌ایم. مترجمان پس از تهیه ویراست پنجم انگلیسی این اثر، دست به کار ترجمه و روزآمدسازی این منبع مطالعاتی پرارزش شدند. در جریان کار، پیگیر شناسایی و تهیه ویراست احتمالی بعدی نیز بودند. متأسفانه پس از جست‌وجوی بسیار از طرق مختلف، روشن شد که تاکنون ویراست دیگری از این اثر در زبان انگلیسی منتشر نشده است. در ویراست پنجم که ترجمه حاضر از روی آن صورت گرفته است نویسندگان کتاب، به تحولات صورت گرفته در حوزه نظری و عملی روابط و سیاست بین‌الملل تغییرات چشمگیری در محتوا و نیز آرایش مطالب کتاب داده‌اند که خود در پیشگفتار کتاب به آن اشاره کرده‌اند و نیاز به تکرار جزئیات آن در اینجا نیست. همان‌گونه که نویسندگان یادآور شده‌اند در عین حال که عناصر اصلی رویکرد آنان در این ویراست نیز رعایت شده است ولی تنگی مجال برای پرداختن به تحولات تازه در حوزه نظریه‌پردازی روابط بین‌الملل در حجم یک کتاب، آنان را ناگزیر از حذف بسیاری از مطالب ارزشمند ویراست پیشین برای افزودن مطالب جدید ساخته است. از این‌رو، همان‌طور که نویسندگان کتاب جابه‌جا خوانندگان ویراست کنونی را به ویراست قبلی اثر ارجاع داده‌اند توصیه مترجمان به خوانندگان محترم نیز این است که نباید ویراست کنونی را جایگزین ویراست قبلی دانست بلکه باید آنها را بیش‌تر مکمل یکدیگر محسوب داشت.

در ترجمه ویراست کنونی، گذشته از منابعی که در ترجمه ویراست پیشین کمک کار مترجمان بود آثار دیگری هم مورد استفاده قرار گرفته است که به لحاظ تنگی مجال از ذکر نام آنها خودداری می‌کنیم. تقسیم کار ترجمه در این ویراست نیز بدین شکل بوده است که پیشگفتار نویسندگان و فصل‌های اول، دوم، سوم، هفتم و یازدهم به وسیله علیرضا طیب و بقیه فصل‌ها به وسیله وحید بزرگی ترجمه شده است. البته مترجمان کوشیده‌اند با بازخوانی‌های مکرر و مشترک حتی‌الامکان سبک نگارش و نیز انتخاب معادل برای اصطلاحات فنی و تلفظ اسامی خاص را در سراسر کتاب یکدست سازند. همچنین مترجمان با ذکر معادل انگلیسی اصطلاحات تخصصی هر مبحث در پانوشت صفحات، کوشیده‌اند خوانندگان را با واژگان تخصصی روابط و سیاست بین‌الملل بیش‌تر آشنا سازند. برای آسان‌تر کردن مراجعه تحقیقاتی به این اثر نیز در پایان ویراست کنونی، نمایه‌های خاصی را که در کتاب آمده است به آن افزوده‌ایم.

در پایان امیدواریم ترجمه کنونی مورد استفاده استادان، محققان، دانشجویان و علاقه‌مندان حوزه رابط و سیاست بین‌الملل قرار گیرد و از نظرات و پیشنهادهای سازنده آنان محروم نمانیم.

وحید بزرگی - علیرضا طیب

پاییز ۱۳۹۵

پیشگفتار نویسندگان

این ویراست پنجم و جدید از نظریه‌های متعارض در روابط بین‌الملل همزمان با آغاز چهارمین دهه‌ای منتشر می‌شود که استان و دانشجویان، در صدها دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی ایالات متحده و بسیاری دانشگاه‌ها و مؤسسات دیگر در خارج از این کشور، از آن در واحدهای درسی روابط بین‌الملل استفاده کرده‌اند. به دلیل انتشار نوشته‌های جدید و توسعه مستمر این حوزه مطالعاتی، ما متن کتاب حاضر را به طور کامل بازبینی و در آن تجدید نظر کرده و یادداشت‌های پایانی فصل‌ها را برای آغاز هزاره سوم روزآمد و تکمیل کرده‌ایم. در بین سال‌ها که شیده‌ایم عناصر اصلی رویکردی را که در چهار ویراست قبلی راهنمای کار ما بوده است حفظ کرده‌ایم.

۱. روش بینارشته‌ای که بینش‌هایی را از حوزه‌های سنتی رفتاری - علمی، و پسا رفتاری، و نیز نظریه‌های تجارتی اقتباس می‌کند و مناظره‌های بزرگ مختلف روابط بین‌الملل را دربرمی‌گیرد.
۲. تلاش برای نشان دادن اینکه چگونه نظریه پردازان قبلی در این درس پیشینیان خود ایستاده‌اند؛ چگونه می‌توان نظریه‌های جدیدتر را با نظریه‌های قدیمی‌تر ادغام یا تکرار کرده کرد؛ و چگونه به جای آنکه رویکردهای تازه‌تر را کلاً بدیع و بی سابقه بدانیم گاه می‌توانیم آن‌ها را چشم باز آمیزی‌های ظریف‌تر یا پیچیده‌تری از واکنش به نظریه‌های سنتی ببینیم.
۳. معرفی و تحلیل عینی و بی‌طرفانه نظریه و نظریه پردازان متعارض، به همراه نظرات منتقدان‌شان در مواردی که مناسب باشد.

۴. استاد فراوان به منابع علمی که شالوده بحث‌ها و تحلیل‌های ما را تشکیل داده‌اند.

ممکن است پیش‌های نویسندگان قدیمی‌تر روابط بین‌الملل مانند تمامی دیگر حوزه‌های فکری کهنه شوند ولی موضوعیت خودشان را برای شناخت کامل نحوه بسط دانش روابط بین‌الملل از دست نمی‌دهند. تا آن‌جا که خبر داریم کتاب حاضر یگانه متنی است که دانشجویان و محققان را قادر می‌سازد نه تنها دوره‌های کلاسیک و نو در نظریه روابط بین‌الملل بلکه نوشته‌های معاصر را که حجم‌شان با سرعت سرسام‌آوری رو به افزایش است مرور کنند. برای عمق و نیز گسترده‌گی بخشیدن

به بررسی نظریه‌ها و به دست دادن منابع کتاب‌شناختی آسان‌یاب، یادداشت‌های زیادی را در پایان هر فصل آورده‌ایم. در این ویراست پنجم بسیاری از منابع یادشده در ویراست‌های قبلی را حفظ و به تعداد زیادی منابع جدید استاد کرده‌ایم. امیدواریم دانشجویان دوره‌های کارشناسی هنگام آماده‌سازی تحقیقات واحدهای درسی‌شان، و دانشجویان تحصیلات تکمیلی و دیگران نیز هنگام کار روی موضوعات پژوهشی پیشرفته‌تر بتوانند از این اطلاعات کتاب‌شناختی بهره ببرند.

مایلم در همین ابتدا توجه خوانندگان را به تغییرات مهم چندی جلب کنیم که در سازمان‌دهی فصول ویراست کنونی داده‌ایم. فصل‌های چهارگانه‌ای که به علل جنگ و نظریه‌های بازدارندگی می‌پردازند در این ویراست پشت سر هم آمده‌اند. فصل ششم ویراست پیشین با عنوان «نظریه‌های امپریالیسم و ریشه‌های اقتصادی منازعات بین‌المللی» به طور کامل بازنویسی شده و با عنوان «اقتصاد سیاسی بین‌الملل» در قالب فصل نهم در ویراست کنونی آمده است. در این فصل جدید به واقع‌گرایی، لیبرالیسم، مارکسیسم و «شکل‌های جدید» آن‌ها به تفصیل در بستر تاریخ اقتصادی دوران نو پرداخته‌ایم که از دوران سودابه‌ری در سده‌های شانزدهم تا هجدهم آغاز و به جهانی شدن در آغاز سده بیست و یکم ختم می‌شود. دیگر تغییر مهم به فصل دوازدهم ویراست قبلی با عنوان «نظریه بازی‌ها، بازی‌سازی، شبیه‌سازی و چانه‌زنی» بوضوح می‌شود. به منظور بازکردن جا برای پرداختن به نظریه‌های جدید تصمیم گرفتیم فصل یادشده را حذف و با عناصر اساسی نظریه بازی‌ها، بازی‌سازی و چانه‌زنی را که بیش از همه با نظریه روابط بین‌الملل ارتباط دارند در فصل دوازدهم ویراست جدید با عنوان «نظریه‌های تصمیم‌گیری» ادغام کنیم.

برای آنکه این ویراست پنجم نه تنها بازتاب‌دهی را که در نتیجه دگرگونی نظام جهانی و پایان جنگ سرد، بین بن‌نگرها یا نمونه‌های عالی به دست آمده است نشان دهد بلکه همچنین آینده‌دار شمار چشمگیر نوشته‌های جدیدتری باشد که در زمینه‌ای ذیل منتشر شده‌اند این ویراست پنجم را از اساس بازبینی کرده‌ایم: نظریه‌های نواقع‌گرایی، واقع‌گرایی ساختاری، و واقع‌گرایی نواصل، نظریه صلح مردم‌سالارانه، و دیگر نظریه‌های نولیبرال؛ به‌شماره‌ای در این باره که چرا جنگ سرد بدان گونه که شاهد بودیم پایان یافت؛ صلح طولانی یا اینکه چرا جنگ سرد به جنگ میان ایالات متحده و اتحاد شوروی نکشید؛ نظریه‌های ساختاری و نهادهای نظریه‌های مربوط به علل اقتدارگرایی و شرایط لازم برای همکاری و همگرایی سیاسی؛ منازعه درباره روابط ساختار - کنشگر در داخل و میان سطوح تحلیل؛ بازدارندگی در آغاز سده بیست و یکم؛ نظریه پسانوگرا - فرارفتارگرا؛ علل و ریشه‌های جنگ؛ جغرافیا و جنگ؛ رویکردهای برسانانه؛ و تحولات جدید در نظریه‌های تصمیم‌گیری، بحران، و مهار و مدیریت بحران. ما پیگیر روزآمد ساختن این نظریه‌ها بوده‌ایم. از این گذشته، ویراست کنونی حاوی مطالب جدیدی درباره نظریه زن‌باوری، تروریسم، ستیز قومی فرامرزی، هویت و ملت‌گرایی، و نظریه‌های مربوط به رفتار اتحادها و ائتلاف‌هاست.

در مواردی که امکان‌پذیر بوده است کوشیده‌ایم روابط موجود میان نظریه‌های روابط بین‌الملل را نشان دهیم. وانگهی، به مسایل مربوط به سرشت خود نظریه هم پرداخته‌ایم. این مسایل شامل موضوع

همیشگی نحوه بسط نظریه، مبنای معرفت‌شناختی دانش، و مسئله عقلانیت در تصمیمات افراد و سیاست‌های خارجی حکومت‌ها می‌شوند. این بحث، دربرگیرنده مناظره در این خصوص هم هست که در علوم اجتماعی و به‌ویژه در روابط بین‌الملل چه اندازه می‌توان یا نمی‌توان نظریه را از ملاحظات هنجاری جدا کرد. از این گذشته، به مشکلات نظریه‌پردازی هم پرداخته‌ایم از جمله به دشواری‌های ناشی از پدیده غیرخطی بودن، یا اینکه چه اندازه پویاها و روندهایی هرج‌ومرج‌آلود، پیش‌بینی‌ناپذیر و غیرخطی وجود دارند که مرزها یا محدودیت‌های ذاتی نظریه را تعیین می‌کنند.

همان‌گونه که در نوشته‌های بالنده درباره نظریه روابط بین‌الملل به تفصیل نشان داده شده است ابعاد گوه‌ری و روش‌شناختی این حوزه پیوسته در حال تغییر است. ولی ما همچنان اعتقاد داریم که در روابط بین‌الملل هم مانند کل علوم اجتماعی، بهتر از همه زمانی می‌توان نظریه را شناخت که با ینش‌های ماندگار گاشته پیوند داشته و بر اساس آن‌ها بنا شده باشد. در عین حال، به تدریج که پا به سده جدیدی می‌گذاریم به نظر می‌رسد تغییرات در نظام بین‌الملل دارد سریع‌تر از آن رخ می‌دهد که نظریه‌های ما بتوانند تغییر را بر اساس شناخت درخور پدیده‌هایی که موضوع ضروری توسعه و تحلیل نظری هستند تبیین یا پیش‌بینی کنند. از همین رو، باید از خود پرسیم چه چیزهایی از گذشته ماندگار می‌مانند تا شالوده بسط نظریه‌های این روابط بین‌الملل قرار گیرند. با این بحث روبه‌رویم که در ساختار چندپارچه‌ای که شامل دولت‌های درمنا و سرآوردن بازیگران پرشماری غیر از دولت‌ها هم می‌شود اقتدارگرایی در سطح بین‌المللی چه اندازه نفوذ محسوسی با دیگر سطوح تحلیل دارد. اما همزمان، و در برخی جوامع بیش از بقیه، دست کم میزان حداقل از نسبی غالباً شکننده وجود دارد. در فصل‌هایی که در ادامه می‌آید به بحث نظری درباره چنین موضوعاتی پرداخته‌ایم.

نویسندگان حاضر بیش از ۳۰ سال پیش دست به تهیه نخستین ویراست این کتاب زدند. ما در جریان مدیریت مشترک همایشی در سطح تحصیلات تکمیلی درباره نظریه‌های روابط بین‌الملل که در دانشگاه پنسیلوانیا برگزار شد و در جریان کلاس‌هایی که در دهه‌های بعدی در مقاطع کارشناسی و بالاتر از آن داشتیم دریافتیم که دانشجویان از تنوع شدید نظریه‌ها در این حوزه به ستوه آمده‌اند. از همین رو، هدف ما یاری رساندن به آنان، نه با تبلیغ یک نظریه سوگلی بلکه با مرور انبوه چشمگیر نوشته‌های موجود و تلاش برای ارزیابی هرچه عینی‌تر نظریه‌های مختلف، و مطرح ساختن فصل مشترک‌ها یا نقاط همپوشی، همگرایی یا واگرایی آن‌ها بود و امروزه نیز همچنان همان هدف را در نظر داریم. کاملاً آگاهیم که این حوزه مطالعاتی چنان گسترده و پیچیده است که همیشه ممکن است دست یافتن به تبیین واحد، یکپارچه، جمع‌وجور و در عین حال محکمی برای پدیده‌های بین‌المللی امکان‌ناپذیر باشد. ولی امروزه بیش از هر زمان دیگری، نظریه و نظریه‌پردازی حوزه‌ای مسحورکننده و مهم برای مطالعه، تأمل و پژوهش است. نوشته‌های رو به رشد درباره نظریه روابط بین‌الملل همراه با سرعت و گستردگی تغییر در نظام جهانی، نیاز به مرور جامع بسیاری از نظریه‌های قدیمی‌تر و جدیدتر را دوجندان می‌سازد.

در ویراست‌های پیشین از بسیاری کسانی یاد کردیم که به دلیل کمک‌هایی که به رشد فکری ما

و تهیه این کتاب کرده بودند به راستی شایسته سپاسگزاری بودند. آنان همچنان به گردن ما حق دارند زیرا این ویراست کنونی هم مانند خود نظریه معاصر بر تمامی آنچه در گذشته انجام شده پایه گرفته است. به ویژه ما یلیم از همقطارانمان در دانشگاه سنت جوزف (خصوصاً دیوید برتون، الوین چیس و فرانک گرتی، استادان این دانشگاه) و نیز از همکارانمان در مدرسه حقوق و دیپلماسی فلچر، دانشگاه تافتز، و مؤسسه تحلیل سیاست خارجی سپاسگزاری کنیم. در گذر دهه‌ها، همقطارانمان کمک شایانی به شناخت ما از روابط بین‌الملل کرده‌اند. همچنین از بسیاری از دانشجویانی سپاسگزاریم که درباره نظریه‌های روابط بین‌الملل پرسش‌های چالش‌برانگیزی مطرح ساخته‌اند و همچنان مطرح می‌سازند. هر دوی ما از بحث با دیگر پژوهندگان و نیز سیاست‌گذاران در ایالات متحده و دیگر کشورها که دیدگاه‌هایشان مبنایی صرف نظر ناشدنی برای ارزیابی رابطه میان نظریه و عمل در جهان موجود، و نه جهانی که شاید آرزویش را داشته باشیم - در اختیارمان گذاشت بی‌اندازه سود برده‌ایم.

اگر از کسانی که نظرات ارزشمندی درباره این ویراست دادند به نام یاد نکنیم کوتاهی کرده‌ایم به ویژه از بررسی‌کنندگان تعیین‌شده از سوی انتشارات ادیسون وزلی لانگمن که انتقادات سودمندی را مطرح ساختند. ده جلد امکان در آماده‌سازی ویراست کنونی به کار بسته شده است؛ بلین دیوید بندیکت از کالج رابرتسونی بیش از دانشگاه ایالتی سام در هوستون؛ کنت بولتون از دانشگاه ایالتی کالیفرنیا در سان مار دس برنارد؛ تلمپسون ایکه گوو اوها از دانشگاه وسترن واشنگتن؛ و مایکل والاکن از دانشگاه مموریال در نیوفاوندلاند. انریکو جارد شولتز استاد مدرسه حقوق و دیپلماسی فلچر در دانشگاه تافتز هم به خاطر مطالبی که در ارتباط با بحث ستیز خفیف در فصل هفتم مطرح ساخت بسیار سپاسگزاریم. از همقطارانمان در مؤسسه تحلیل سیاست خارجی، به ویژه دکتر ژاکلین دیویس معاون اجرایی، و دکتر چارلز پری معاون رئیس و مدیر بررسی‌های این مؤسسه نیز به دلیل نظرات ارزشمندشان درباره پیوند میان نظریه و سیاست‌گذاری قدرانی می‌کنیم.

پالی جوردن از مؤسسه تحلیل سیاست خارجی در آماده‌سازی دست‌نوشته‌های این کتاب برای چاپ، کمکی چشم‌نابوشیدنی کرد و بازنگری‌های متعددی در نگاه گنج‌کننده را پیگیری نمود و جملات نامفهوم را به ما یادآور شد و تغییراتی را که در پیش‌نویس فصل‌ها می‌دادیم وارد کرد. همچنین سپاسگزار کمک‌های روبرتا برین، فریدا کیلگالن و دایانا ریچو از مدرسه حقوق و دیپلماسی فلچر؛ الکساندر میچیچ از مدرسه حکومت جان اف کندی؛ آلسه به دانشگاه هاروارد؛ و مگی فورستر اشمیتس و دایانا لین از مؤسسه تحلیل سیاست خارجی هستیم. از تمامی آنان که کمکی به تهیه این ویراست پنجم کرده‌اند سپاسگزاریم. باشد که ویراست کنونی به شناخت نظریه‌های روابط بین‌الملل توسط نسل بالنده‌ای از پژوهندگان، دانشجویان و سیاست‌گذاران در دنیای پرچالش، پیچیده و ناهمگون آغاز سده بیست و یکم یاری رساند.